

Kázeň z evanjel. služieb Božích v Bratislave
(Lamač/NK), 21. 6. 2026;

3. nedeľa po Sv. Trojici, ES: 210, 465, 235, A 62, ep.:
1Pt 5, 6 - 11;

téma nedele: **Nájdenie**

strateného

Lukáš 15, 1 - 7: „¹I približovali sa k Nemu samí publikáni a hriešnici, aby Ho počúvali. ²Ale farizeji a zákonníci reptali a hovorili: Tento hriešnikov prijíma a jedáva s nimi. ³Vtedy povedal im toto podobenstvo: ⁴Keby niekto z vás mal sto oviec a stratil by jednu z nich, či nenechá deväťdesiatdeväť na pustatine a nejde za stratenou, kým ju nenájde? ⁵A keď ju nájde, položí si ju s radosťou na plecia; ⁶potom, prídúc domov, zvolá si priateľov a susedov a povie im: Radujte sa so mnou, lebo som si našiel stratenú ovcu. ⁷Hovorím vám: taká bude radosť v nebi nad jedným hriešnikom, ktorý činí pokánie, ako nad deväťdesiatdeväť spravodlivými, ktorí nepotrebujú pokánie.“

Milí bratia a milé sestry!

Najstaršie kresby s motívom dobrého Pastiera sa nachádzajú v rímskych katakombách. Celkom **prvý obraz dobrého Pastiera** však **pochádza od Pána Ježiša**

Krista. Namaľoval ho slovami v podobenstve, ktoré sme práve počuli, ale **aj vo svojom živote postojmi k hriešnym ľuďom**, ktorých spoločnosti sa nevyhýbal. Stretával ich na počas svojich ciest, stoloval s nimi, čím im prejavil priateľstvo.

To, že Ježiš jedával s hriešnikmi, vnímali najzbožnejší Jeho doby – farizeji a zákonníci – **ako Ježišov súhlas s nemorálnym konaním previnilých ľudí**. Motív Pána Ježiša bol však úplne iný. **Tým, že neobišiel ani ľudí, ktorých poklesky boli známe dosvedčoval, že Boží domov sa otvára pre každého**. Nie iba pre tých, ktorí roky vo viere poslúchajú Pána Boha, ale aj pre tých, ktorí vo svojom žití poblúdili, hlboko klesli, vzdialili sa od Hospodina. Aj im Ježiš tlmočí Božie pozvanie. Slovmi o pokání Ježiš rozptyľuje pochybnosti, že by stolovaním s hriešnikmi podporoval – schvaľoval ich hriech. Jeho spoločenstvo s nimi nie je oslavou poblúdenia, stratenosti, ale pripomenutím možnosti nájdania, návratu, obrátenia.

Pán Ježiš vnímal zodpovednosť za ľudí, za ich spásu, duchovnú orientáciu.

Keď vraví: „Keby niekto z vás mal sto oviec a stratil by jednu z nich, či nenechá deväťdesiatdeväť na pustatine a nejde za stratenou, kým ju nenájde?“ (L 15, 4) formuluje otázku tak, že sa ňou domáha súhlasu. Aj nám chce zdôrazniť, že **to, čo koná dobrý Pastier by predsa robili - mali robiť všetci.** Sme predsa strážcami svojich bratov (por. 1M 4, 9). Výstižne to vyjadril Karol Kuzmány v piesne (ES č. 549, 5): „**Ak sám z toho radosť máš, že ťa viera osvietila, čo sa o to nestaráš, aby aj iným žiarila? Aby v temnom mámení už viacej neblúdili.**“

Táto zodpovednosť je v podobenstve vylíčená až prekvapivo. **Ovcu stratil pastier.** V podobných situáciách zvykneme používať iný slovník. Napr. Ušiel mi vlak (nie: Ja som ho zmeškal; ale ON mi ušiel...) Stratilo sa mi pero (nie: Ja som si ho kamsi zašantročil, ale ONO si dovolilo stratiť sa mi...) Rozbil sa mi hrnček (Nie: Ja som ho zle držal, pustil, ale ON mi spadol). Pri nepríjemných veciach hovorievame: to nie my, to sa..., za to môžu ony... Keď sa zatúla zviera, javí sa celkom logické povedať: Ovca

sa mi odtúlala - (potvora jedna!) Je to jej chyba. Jej zavinenie vyzerá ešte logickejšie, ako keď sa stratí neživý predmet (pero).

No **Pán Ježiš berie naše viny na seba.** Hoci sa o stratenie sa pričínila ovca, je to záležitosťou šľachetnosti Ježišovho srdca povedať: Stratil som ovcu. Som zodpovedný za sto oviec, no jednu som stratil. Pán Ježiš nás tým učí, že **sme zodpovední nie len za vlastnú spásu, ale aj za blížnych.** Ak by nám bolo jedno, že iní duchovne hynú, hlavne, že my nie, potom by sme zostali na úrovni pokrytectva farizejov.

Pánu Bohu záleží na každom človeku. Ježiš nechce, aby niekto chýbal v Božom dome - v Božom ovčinci. Nepovie: Mám 99 spravodlivých, bez jedného hriešnika sa zaobídem. V hĺbke srdca tomu porozumieme iba vtedy, keď spoznáme: **Ja som tá stratená ovca.**

Uvažujme každý vo svojej mysli: **Koľkokrát som sa v živote Hospodinovi stratil, vzdialil sa od Jeho zelených pastiev, od Jeho osviežujúcich vôd (Ž 23, 2), a predsa, On ma vždy hľadal, našiel, priviedol späť.** Ak máš dojem, že

nie, On ťa aj dnešnou zvestou svojho slova volá k sebe, pozýva do svojej blízkosti. **Nemohli by sme podľahnúť väčšiemu bludu, hrubšiemu omylu, ako si myslieť, že nepotrebujeme zmenu zmýšľania (pokánie), že nepotrebujeme dobrého Pastiera.**

Ježišovi záleží na každučkom človeku, nik Mu nie je ľahostajný a tak to má byť aj pri nás. Kde sa tak deje, prichádza radosť. V druhej časti podobenstva (L 15, 5nn) je **motív radosti silne podčiarknutý**: „A keď ju nájde, položí si ju s **radosťou** na plecia; potom, prídu domov, zvolá si priateľov a susedov a povie im: **Radujte sa so mnou, lebo som si našiel stratenú ovcu. Hovorím vám: taká bude radosť v nebi nad jedným hriešnikom, ktorý činí pokánie.**“ Pastier hľadá stratenú ovečku a keď ju nájde, nevynadá je: Ty tupá, hriešna ovca, vylučujem – exkomunikujem ťa zo svojho stáda, ale privádza ju späť. Pritom stratená ovca nie je nijaký „mimoriadny jedinec“, skôr horší – ktorému pripadá Božia pastva málo svieža, preto ujde z bezpečia stáda inam.

Pastier neľutuje nijakú námahu, aby stratenú ovcu našiel. Ostatne, **podľa toho sa dobrý Pastier pozná.** Nie podľa titulov pred či za menom, ani podľa počtu publikácií. Ježiš nenapísal nič (a ak aj, tak iba na netrvalý materiál – do na zem /do piesku?/ J 8, 6). **Dobrý Pastier nie je rozpoznateľný podľa toho, aké má kontakty doma či v zahraničí, ani podľa toho, či sa stretáva s mocnými tohto sveta. Dobrého Pastiera spoznáme podľa toho, že hľadá stratené ovce.**

Záchranná akcia sa pritom nekončí nájdením strateného. Stratenú ovcu treba dostať späť k ostatným. To chce ešte poriadnu námahu. Stratení neraz spanikária. Stratené ovce nie sú schopné vlastného pohybu. Preto pastier berie ovečku na plecia a možno ju takto nesie hodný kus. Záchrana nekončí nájdením – poukázaním na chyby – hriech stratených bytostí. Treba ich priviesť späť do stáda. Nech sa už ovca stratila akokoľvek, sama si neporadí. Možno aj my máme skúsenosť, že **poukázať iným na Boha je neraz jednoduchšie, ako priviesť ich do cirkvi, aby naši**

spoločenstvo, ktoré ich podrží. V ktorom jedni nesú bremená druhých, v ktorom je smútok polovičný a radosť znásobená.

V nebi nevládne ponurá atmosféra, ale radosť. Nebo je plné nefalšovanej radosti. Najväčšia radosť je tam z toho keď je nájdený a do spoločenstva Božích detí privedený človek, ktorý sa Bohu stratil – odcudzil. Aj cirkev je spoločenstvom omilostených hriešnikov.

Smieme a máme sa radovať, že sme dobrým Pastierom boli nájdení a prinesení domov. Len **neskláňame k tomu, aby sme sa nad iných povyšovali. Naším cieľom nie je presvedčať blížnych o ich hriešnosti, ale nasmerovať ich k dobrému Pastierovi,** aby mohli aj cez svedectvo nášho života poznať, že môžu žiť inak než vo vzdore či ľahostajnosti k Bohu, že u Pána Ježiša môže každý nájsť svoj domov.

Žiadna bohoslužobná miestnosť, v ktorej sa ako Boží ľud schádzame, nie je bez účelu. V zvesti evanjelia sa tam s nami stretáva Pán Boh, ktorý volá k sebe všetkých. Všetkým chce dať Boží domov, Božiu rodinu. **Nájst domov, rodinu Božích detí, to**

potrebuje každý. Pán Ježiš nám do nich otvára dvere. A to je dôvod na radosť. Amen.

S použitím: Jiří Mrázek: *Lukášovská podobenství* (vyd. Mlýn, Jihlava 2007);
Jan J. Široký: *K hříšnému člověku se obrátil* (vyd. Zdeněk Susa, Středokluky 2009);
A. Faudenon: *Počuli sme slovo Pánovo* (Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím 1979);
Dr. V. Hájek: *Výklad 10. 4./ in: Na každý den 1962* (Kalich, Praha 1961);
Lydie a Jan Mamulovci: *Výklad 20. 6./ in: Na každý den 2010* (Kalich, Praha 2009);

Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár